

[Mølgaard]

økonomiske reformer såsom jordreform og konkurrencefremme m. v.

Vi afviser naturligvis ikke, at det kan have mening at lave overskudsdeling på virksomheder. Det fordrer imidlertid arbejdsmarkedets egen indforståelse, og den er jo nu engang ikke dokumenteret som værende til stede i nævneværdig udstrækning.

På arbejdsgiverside er der enkelte virksomhedsledere, der har udtrykt sympati. På lønmodtagerside? Jo, i LOs top, applauderet politisk af socialdemokratiet. Men disses tilkendegivelser er jo langt fra repræsentative for lønmodtagerne. Resultatet er, at man på enkelte virksomheder hist og her har fundet frem til den ene og den anden form for udbyttedeling, men i yderst behersket omfang. Var viljen til stede i større udstrækning på arbejdsmarkedet, ja, så havde man nok set flere eksempler på noget sådant byggende på det frie valgs sikre fundament. Det går altså ikke med al denne frihed efter radikal opfattelse. Nu må vi have en rammelov, der dikterer, siger man med dette forslag. Ordning muss sein. Men hvorfor dog og til glæde for hvem? I hvert fald ikke til gavn for tilfredsheden i arbejdslivet. Der er udtænkt mere bombastiske, mere centralistiske og dirigerende forslag om ØD end dette radikale, altså forslag, der betød endnu grovere overgreb over for arbejdsmarkedet end dette. Denne beherskede ros skal forslaget have med på vejen. Men hvorfor dog overhovedet begå sådanne overgreb? Retsforbundet foretrækker slet ikke at begå overgreb. Vi anbefaler total respekt for arbejdsmarkedets selvbestemmelsesret, vi anbefaler frihed under ansvar.

Nogle enkeltheder i forslaget kan godt påkalde sig bemærkninger. Overskuddet skal ifølge forslaget deles efter en rimelig forrentning af egenkapitalen. Ja men hvad er en rimelig rente? Er det skibskreditfondrenten eller boligmarkedets subsidierente? Eller modsat: pantebrevsrenten eller udbyttet ved at ligge inde med jord eller statsobligationsågerrenten? Realiteten her er og bliver vist med den negative forrentning, man mange steder oplever, at forslaget ikke ville få så forfærdelig megen betydning, måske overhovedet kun få virkning på en håndfuld virksomheder.

Hvad med underskudsvirksomheder? Skal der ikke også anstændigvis og for ligerets-

princippets opretholdelse foretages under-skudsdeling her? Er det rimeligt at båndlægge dele af medarbejdernes udbytte i disse firmafunds, hvis de nu havde større lyst til f. eks. at få frigjort midlerne til egen virksomhedsoprettelse? Betyder forslaget da ikke i realiteten endnu stærkere koncentrationstendenser? Er det rimeligt, at kun de, der har været ansat i 12 måneder, skal have udbytteandel? Er det ikke diskriminerende mod dem, der ikke har været så heldige at opnå et fastere job, men dog deltager i produktionslivet? Hvad skal denne diskrimination til for? Man tillægger medarbejderkapitalen indflydelse i forhold til dens størrelse. Hvad så med medarbejderindflydelse, der er lovfæstet i dag i f. eks. samarbejdsaftale og selskabslove; skal den fjernes i konsekvens heraf? Er det rimeligt med en sådan rammelov alene gældende for virksomheder med 50 ansatte eller flere? En divisionisering af f. eks. Danfoss eller B & W til selvstændige funktionenheder og selskaber med 49 ansatte i hver skulle altså kunne sikre imod lovens virkninger. Vel, der er nok af enkeltspørgsmål.

Til slut et principielt spørgsmål: skyldes fremsættelsen af dette forslag en dårlig samvittighed i det radikale venstre over, at man i 1975, 1977 og 1979 har været med til at diktere tvangsoverenskomster over for arbejdsmarkedet og dermed også har afskåret samme arbejdsmarked fra med mening at snakke om, ja, måske endda at bevæge sig på overskudsdelings- og samarbejdsområderne?

Lone Dybkjær (RV):

Jeg kan måske med det samme til hr. Mølgaard sige, at jeg har ikke dårlig samvittighed over den sag i hvert fald. Det kan der være andre, hr. Mølgaard utedkommende sager, jeg kan have det over.

Men i øvrigt skal jeg takke ordførerne mest for deres venlighed i tonen; bortset fra kristeligt folkeparti var der jo ikke så frygtelig megen venlighed i indholdet. Jeg må sige til arbejdsministeren, at jeg dog sjældent har hørt ham så uengageret. Normalt kan han om selv de mere også i hans forstand absurde forslag være en anelse engageret, men her var han meget uengageret. Det synes jeg trods alt ikke ligner ham. Men i øvrigt ligner det ham måske nok så meget, dette med, at